

Stanisław Janczewski

Wspomnienie pośmiertne : Zygmunt Sokołowski : (w 30-lecie śmierci)

Palestra 6/3-4(51-52), 158-160

1962

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Zygmunt Sokołowski

(W 30-lecie śmierci)

Zygmunt Sokołowski

W dniu 12 marca 1932 roku zmarł w Warszawie adwokat Zygmunt Sokołowski, wicedziekan Rady Adwokackiej w Warszawie, redaktor ówczesnej „Palestry”.

Zygmunt Sokołowski urodził się dnia 9 kwietnia 1880 roku. Po ukończeniu gimnazjum udał się na studia do Akademii Handlowej w Antwerpii, po czym wstąpił na Wydział Prawa Uniwersytetu Warszawskiego. W związku z wybuchem w roku 1905 strajku szkolnego i bojkotu Uniwersytetu Warszawskiego przez studentów-Polaków, Sokołowski przeniósł się na Wydział Prawa Uniwersytetu w Odessie, który ukończył w r. 1907.

Po odbyciu pięcioletniego stażu w charakterze pomocnika adwokata przysięgłego, został w roku 1914 wpisany na listę adwokatów z siedzibą w Warszawie. Jednocześnie był współpracownikiem „Gazety Sądowej Warszawskiej” i pracownikiem wydziału prawnego Banku Handlowego w Warszawie. W kilka lat później zostaje radcą prawnym Banku Handlowego i stanowisko to piastuje aż do zgonu.

W krótkim czasie Zygmunt Sokołowski zasłynął jako pierwszorzędny obrońca w sprawach cywilnych.

„Mówca niepospolity, w polemice pełen werwy i temperamentu, siłą swej logiki, trafnością i mocą argumentacji, głęboką znajomością prawa i życia, darem ujmowania najzawiłszych zagadnień w sposób jasny, prosty, przenikliwy potrafił zawsze przykuć uwagę sądu i zazwyczaj przekonać go o słuszności bronionej sprawy (...)”.

Tak charakteryzuje Z. Sokołowskiego jako adwokata „Gazeta Sądowa Warszawska” we wspomnieniu pozzgonnym (nr 13 z dn. 28.III.1932 r.).

Po wprowadzeniu w r. 1919 przez Statut Tymczasowy Palestry Państwa Polskiego samorządu zawodowego pierwsze walne zgromadzenie adwokatów Izby

warszawskiej dokonuje wyboru Sokołowskiego na członka pierwszej Rady Adwokackiej w Warszawie. Od tego czasu Zygmunt Sokołowski jest stale powoływany do organów adwokatury, w których zasiada z ustawowymi jedynie rocznymi przerwami pomiędzy trzechleciami kadencji. W roku 1920 Sokołowski jest członkiem Sądu Dyscyplinarnego i Komisji Egzaminacyjnej. W roku 1921/22 pełni funkcje Skarbnika Rady Adwokackiej. Za powtórnej swej kadencji w Radzie Adwokackiej w latach 1922/23 i 1923/24 Sokołowski pełni funkcje wicedziekana, w roku zaś 1925 Rada Adwokacka powołuje go jednomyślnie na stanowisko dziekana. W latach 1926/27 i 1927/28 ponownie zostaje wicedziekanem, a w roku 1929/30 dziekanem Rady Adwokackiej. W ostatnim roku swego życia Sokołowski ponownie pełni funkcje wicedziekana Rady Adwokackiej.

Jednocześnie Sokołowski odgrywa czynną rolę w istniejących wówczas zrzeszeniach prawniczych, mianowicie w Kole Prawników Polskich i w Związku Adwokatów Polskich, a nadto od roku 1925 redaguje „Palestrę”, będącą wówczas organem adwokatury stołecznej.

Cale życie Zygmunta Sokołowskiego upłynęło w służbie dla adwokatury.

Obarczony ponad miarę obowiązkami zawodowymi, których zakres powiększała rosnąca z dnia na dzień sława jednego z najlepszych cywilistów polskich, Zygmunt Sokołowski znajdował dość czasu, aby poświęcać go adwokaturze.

Pełen energii i inicjatywy twórczej, był inicjatorem szeregu akcji i poczynań, których celem było podniesienie poziomu zawodowego i etycznego adwokatury.

Oto jak tę stronę działalności Z. Sokołowskiego scharakteryzowała „Gazeta Sądowa Warszawska” we „Wspomnieniu pogonnym”, ogłoszonym w nrze 13 z dnia 28 marca 1932 r.:

„(...) jedną z cech Zmarłego była wielka inicjatywa połączona z umiejętnością konsekwentnego wcielania w czyn wysuwanych projektów, nie dziw, że z jego nazwiskiem związana jest większość poczynań Rady Adwokackiej w Warszawie w ciągu dwunastoletniego okresu jej istnienia: czy płynące z ustawicznej troski o zapewnienie należytego wykształcenia zawodowego młodzieży adwokackiej zabiegi około najlepszego zorganizowania seminariów dla aplikantów adwokackich, z zapewnieniem w tej pracy udziału wybitnych prawników spośród członków Izby; czy uroczyste zaprzysiężenia młodych adwokatów, zmierzające do utrwalenia tego momentu w pamięci i w sercach młodych kolegów i uprzytomnienia im w okolicznościowych przemówieniach zasad, jakimi się powinni kierować w różnych dziedzinach swej działalności; czy opracowywanie programów i wysiłki ku podniesieniu poziomu egzaminu adwokackiego; czy organizacja pomocy prawnej dla niezamożnej ludności w postaci bezpłatnych konsultacji adwokackich w różnych ośrodkach prowincjonalnych; czy kroki czynione w kierunku zapewnienia współdziałania i har-

monijnego współzycia adwokatury i sądownictwa; czy dział samopomocy ko-
leżeńskej; czy utrzymanie żywego kontaktu Rady Adwokackiej z ośrodkami
adwokatury prowincjonalnej oraz z innymi Izbami Adwokackimi; czy opra-
cowywanie regulaminów i instrukcji wewnętrznych; czy szereg wyjaśnień na-
tury ogólnej w zakresie zagadnień obowiązków i etyki zawodowej (...).

(...) Adwokat z zamiłowania, w pracy zawodowej, która pochłaniała mu
cały czas, wolny od zajęć społecznych i studiów naukowych, wcielał w czyn
zasady, które o obowiązkach obrońcy głosił stale, jako jeden z czołowych
przywódców stanu (...).

Słusznie też stwierdza „Gazeta Sądowa Warszawska”, że w osobie przedwcze-
śnie zmarłego Zygmunta Sokołowskiego „Palestra straciła jednego z najwybit-
niejszych swoich przewodników”.

Wymownym wyrazem powszechnego uznania adwokatury dla zasług Zmarle-
go była uchwała powzięta jednomyślnie przez Walne Zgromadzenie Izby War-
szawskiej w dniu 2 kwietnia 1932 roku stwierdzająca, że „Ś.p. Dziekan Zygmunt
Sokołowski dobrze zasłużył się adwokatrze polskiej”.

W trzydziestą rocznicę śmierci Redakcja „Palestry” składa hołd pamięci Zmar-
łego, którego zasługi powinny być zachętą do równie uporczywej, wytrwałej
i owocnej pracy dla dobra całego zawodu.

STANISŁAW JANCZEWSKI

Adam Pawełek

Adam Pawełek urodził się dnia 3 grudnia 1890 roku w Rozwadowie pod
Tarnobrzegiem. W 1909 r. wstąpił na Wydział Prawa Uniwersytetu Jagielloń-
skiego, który ukończył ze stopniem doktora praw w 1914 roku. W okresie stu-
diów uniwersyteckich uczęszczał również na wykłady z historii literatury pol-
skiej, gdyż jeszcze z okresu gimnazjalnego wyniósł dużo zainteresowania lite-
raturą. Studia prawnicze uzupełnił studiami w nowo założonej wówczas Polskiej
Szkołe Nauk Politycznych w Krakowie.

W roku 1917 wstąpił do świeżo organizowanego sądownictwa w Zagłębiu
Dąbrowskim. Rozpoczął służbę sądową w charakterze sędziego śledczego, a na-
stępnie sędziego Sądu Okręgowego zakończył w 1922 roku jako przewodniczący
Wydziału Karnego Sądu Okręgowego w Sosnowcu. Pełniąc obowiązki sędziego,